

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **P.P.**,
skazanego za czyn z art. 207 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 2 lutego 2026 r.,
w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
kasacji obrońcy skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu
z dnia 22 sierpnia 2025 r., VII Ka 675/24,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Prudniku
z dnia 8 maja 2024 r., II K 618/23,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić skazanego P.P. od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb Państwa;**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adv. A.B., Kancelaria Adwokacka w O., kwotę 885,60 zł (osiemset osiemdziesiąt pięć złotych i sześćdziesiąt groszy), w tym 23 % VAT, tytułem pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postaci sporządzenia i wniesienia kasacji.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Prudniku wyrokiem z dnia 8 maja 2024 r., II K 618/23, uznał P.P. za winnego czynu z art. 207 § 1 k.k., za który wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności oraz za winnego czynu z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., za który przy zastosowaniu art. 60 § 2 k.k. w zw. z art. 60 § 6 pkt 3 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności. Kary jednostkowe zostały połączone i jako karę łączną wymierzono oskarżonemu rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego, zainicjowanego apelacjami prokuratora na niekorzyść i obrońcy, Sąd Okręgowy w Opolu wyrokiem z dnia 22 sierpnia 2025 r., VII Ka 675/24, zmienił zaskarżony wyrok w tej sposób, że uchylił rozstrzygnięcie o karze łącznej pozbawienia wolności, podwyższył karę za czyn z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. do 2 lat pobawienia wolności i orzekł nową karę łączną 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności, w pozostałej części utrzymując zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od tego wyroku wniosła obrońca skazanego, która zaskarżyła go w całości, zarzucając „naruszenie art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych w związku z art. 19 ust. 1 akapit 2 TUE oraz art. 439 § 1 pkt 2 Kodeksu postępowania karnego poprzez wydanie wyroku przez Sąd, który ze względu na sposób wyłonienia nie spełniał warunku niezależności i bezstronności”. Obrońca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Opolu i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania „przez bezstronny, prawidłowo wyłoniony Sąd” oraz o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu. W kasacji został zawarty także wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego nią wyroku.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o uznanie jej za bezzasadną i oddalenie jej na posiedzeniu Sądu Najwyższego.

Wypada zaznaczyć, że orzeczenia w tej sprawie dotyczyły także współoskarżonej A.P., która nie jest stroną tego postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W kasacji został podniesiony jeden zarzut wskazujący na nienależytą obsadę Sądu odwoławczego. Uzasadnienie kasacji również odnosi się wyłącznie do tej kwestii i ogranicza do zaprezentowania orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka dotyczącego problematyki należytej obsady sądu. Zgodnie z art. 536 k.p.k. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w granicach podniesionych zarzutów, zaś w zakresie szerszym tylko w wypadkach określonych w art. 435, 439 i 455 k.p.k. Wobec tego, uznając za oczywiście bezzasadny jedyny zarzut kasacji, należało ją oddalić na posiedzeniu bez udziału stron.

Sąd Najwyższy nie stwierdził, aby w sprawie zaistniała sygnalizowana bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., jak również nie dostrzegł z urzędu zaistnienia innego uchybienia z art. 439 § 1 k.p.k. Skarżąca upatruje nienależytej obsady Sądu odwoławczego w udziale w wydaniu wyroku wszystkich trzech sędziów tworzących jego skład: SSO X.Y., SSO X.Y.1 i SSO X.Y.2, powołanych do pełnienia urzędu na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3; dalej powoływana jako „ustawa nowelizująca KRS”).

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że Sąd Najwyższy jest związany uchwałą połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA-I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7). Wykładnia prawa zawarta w tej uchwale jest nadal obowiązująca i w myśl art. 87 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym (tj.: Dz. U. z 2024 r., poz. 622) Sąd Najwyższy pozostaje nią związany jako zasadą prawną. Sąd Najwyższy konsekwentnie stoi na stanowisku, że niczego w tym względzie nie zmienił wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, OTK-A 2020, poz. 61 (tak: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2022 r., I KO 79/21 i I KO 80/21; por. także m.in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2023 r., IV KZ 59/21; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2023 r., II KK 489/21; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2023 r., II KK 74/22).

W uchwale połączonych Izb Sąd Najwyższy orzekł, że: „Nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. [...] zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.” W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy podkreślił, że wadliwość procedury nominacyjnej nie powoduje automatycznie, iż sąd powszechny z udziałem sędziego powołanego w takiej procedurze jest sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Pogląd zawarty w uchwale połączonych Izb Sądu Najwyższego został następnie potwierdzony w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22). Z tego orzeczenia wynika, iż „brak podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Taka sytuacja zachodzi jedynie w stosunku do sędziów Sądu Najwyższego, którzy otrzymali nominacje w takich warunkach”. Jednocześnie Sąd Najwyższy uznał, że Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy nowelizującej nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1.

Mając na względzie treść zarzutu i uzasadnienia kasacji, a także kryteria brane dotychczas pod uwagę w orzecznictwie jako mające wpływ na wynik testu niezależności i bezstronności sędziego, nie można stwierdzić, że sąd z udziałem SSO X.Y., SSO X.Y.1 i SSO X.Y.2 nie spełniał minimalnego standardu

niezależności i bezstronności. W konsekwencji sąd z ich udziałem nie był sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Uzasadniając jedyny zarzut kasacji, dotyczący uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., obrońca kwestionowała wyłącznie fakt powołania ww. Sędziów na wniosek wadliwie ukształtowanej KRS, powołując się na orzecznictwo krajowe i międzynarodowe. Tymczasem dla stwierdzenia nienależytej obsady sądu nie wystarczy ogólne odwołanie się do sposobu powołania sędziego. Należy podkreślić brak automatyzmu zaistnienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w przypadku orzekania przez sąd z udziałem sędziego sądu powszechnego powołanego na wniosek KRS ukształtowanej w trybie przepisów ustawy nowelizującej. Nienależyta obsada sądu może wystąpić wyłącznie wówczas, jeżeli wadliwość procesu powołania sędziego prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności.

Tymczasem obrońca nie wskazała na takie konkretne okoliczności, które mogłyby prowadzić do negatywnego wyniku testu niezależności i bezstronności w tej sprawie. Także Sąd Najwyższy z urzędu nie jest w posiadaniu informacji, które wskazywałyby na zasadność zarzutu nienależytej obsady sądu. Jak wynika z dokumentów dostępnych w domenie publicznej, w procedurze awansowej sędziego X.Y. Krajowa Rada Sądownictwa wydała uchwałę nr [...] /2018, w której przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie jej do pełnienia urzędu sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Opolu. Według informacji zawartych w uzasadnieniu uchwały, sędzia X.Y. przez sędziego wizytatora została oceniona pozytywnie, ze wskazaniem na „znakomite opanowanie warsztatu pracy sędziego”, uzyskała jednogłośnie poparcie Kolegium Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu oraz uzyskała poparcie Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji Wrocławskiej stosunkiem głosów 35 „za”, 23 „przeciw”, 29 „wstrzymujących się”. W trakcie procedury konkursowej było możliwe porównanie jej kandydatury z innymi – na sześć wolnych stanowisk sędziowskich zgłosiło się trzynaście osób.

W procedurze awansowej sędziego X.Y.1 Krajowa Rada Sądownictwa wydała uchwałę nr [...] /2021, w której przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej

Polskiej wniosek o powołanie jej do pełnienia urzędu sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Opolu. Według informacji zawartych w uzasadnieniu uchwały, sędzia X.Y.1 przez sędziego wizytatora została oceniona „bardzo dobrze”, uzyskała poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w Opolu stosunkiem głosów 9 „za”, 0 „przeciw”, 1 „wstrzymujący się”. Kandydatura Pani X.Y.1 została oceniona lepiej niż kandydatura kontrkandydatki, zarówno w zakresie opinii sędziego wizytatora, jak i poparcia Kolegium Sądu Okręgowego w Opolu, którego kontrkandydatka nie uzyskała.

W procedurze konkursowej o awans sędziego X.Y.2 Krajowa Rada Sądownictwa wydała uchwałę nr [...] /2023, w której przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie go do pełnienia urzędu sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Opolu. Według informacji zawartych w uzasadnieniu uchwały, sędzia X.Y.2 był jedynym kandydatem, przez sędziego wizytatora został oceniony „pozytywnie”, uzyskał opinię Prezesa Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich, z której wynikało, że „wzorowo” wywiązuje się ze swoich obowiązków, uzyskał jednogłośnie poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w Opolu.

Sąd Najwyższy dostrzega, że SSO X.Y.2 pełnił od 2022 r. funkcje wiceprezesa i prezesa Sądu Rejonowego w S.. Został z pełnienia tej funkcji odwołany w 2024 r. W ocenie Sądu Najwyższego samo pełnienie funkcji prezesa lub wiceprezesa sądu przy braku innych okoliczności mogących rzutować na negatywny wynik testu niezależności i bezstronności nie przesądza o zaistnieniu uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Takie stanowisko Sąd Najwyższy wyraził już w swoim orzecznictwie, w odniesieniu do analogicznych sytuacji dotyczących innych sędziów powoływanych przy udziale wadliwie ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 października 2024 r., III KK 339/24; z dnia 7 maja 2024 r., III KK 144/24; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2025 r., IV KK 396/23). Wyłącznie w oparciu o tę okoliczność tak daleko idących wniosków nie sposób jest wysuwać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2023 r., IV KK 134/23). Także w tej sprawie zasadne jest wskazanie, że powołanie na stanowisko sędziowskie w sądzie wyższej instancji

Pana X.Y.2 było poprzedzone wieloletnim doświadczeniem zawodowym (Sędzia orzekał w Sądzie Rejonowym w S., od 2012 r.).

Sąd Najwyższy nie dotarł do innych dostępnych w domenach publicznych informacji sugerujących ścisłe powiązania SSO X.Y., SSO X.Y.1 i SSO X.Y.2 z ówczesną władzą wykonawczą. Sędziowie ci nie podpisywali list poparcia dla kandydatów do wadliwie ukształtowanej KRS, nie pełnili funkcji związanych z postępowaniami dyscyplinarnymi sędziów (prezesa lub sędziego sądu dyscyplinarnego, rzecznika dyscyplinarnego), zaś SSO X.Y. i SSO X.Y.1 nie pełniły funkcji prezesa czy wiceprezesa sądu.

Nie można też pominąć, że Sąd Najwyższy badał już, czy wydanie orzeczenia przez sąd z udziałem SSO X.Y. skutkuje nienależytą obsadą sądu i nie stwierdził uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2022 r., I KK 68/22).

Mając na uwadze powyższą argumentację, kasację należało oddalić jako oczywiście bezzasadną.

Zwalniając skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy kierował się względami słuszności.

Uwzględniając wniosek obrońcy z urzędu skazanego, na podstawie § 17 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2024 r., poz. 763), zasądzono na jej rzecz kwotę 885,60 zł, w tym 23 % VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji.

Z uwagi na oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej, bezprzedmiotowym było rozpoznawanie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego nią wyroku.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[WB]

[a.†]